

902.6

IDEGENFORGALOM

Budapest

1972 MÁJ

244

Töprengés az amfiteátrumban

Óbudán két római korra amfiteátrum van. Az egyik a Nagyszombat utcánál. Erről százezrek tudnak, mindazok, akik a Margit-híd felől az Árpád-híd irányába közlekednek. De főleg a környékbeli gyerkőcök, akik számára ez a körülkerített terület pompás focipálya. Mi egyébre is lehetne használni egy ilyen ócska, romoktól körülvevett teret?

A másik jóval kiejebb található. Illetve alig-alig található, a beavatottakon kívül *senki sem tud róla*.

Ha az ember áthalad az Aquincum utáni töltés alatt s balra fordul, jókora földkarajt lát, amelyen fák, bozótok sűrűje növekszik. A területet drótkerítés veszi körül. A Pest felé eső oldalán *csunya kapu*, rajta *szép lakat*. Piros színe üde folt a zöldesbarna környezetben. S egy erősen rozsdás pléhtábla, rajta felirat: *Tilos a bemenet, építési terület*. No, de közvetlenül a lelakatolt kapu mellett jókora rés a dróthálón, bárki átbujhat rajta. Ez az a bizonyos *kiskapu*, mely számtalan intézményünk *bejárója*. Illetve *kijárója*. Szerencsénkre. Mert ha nincs rés a dróton, nem jutok be a *védett területre* és nem látom meg, hogy ott bizony nincs védeni való. Legfeljebb sajnálható.

A földhányáson belül kör alakban néhány régen-régenvolt kópáholy maradványa, azokon belül pedig gízgaz, szemét. Ez hát a történelmi tanulmányokban nyilvántartott polgári amfiteátrum, míg a belső óbudai a katonai. Látszatra semmi különbség a kettő között: „*anno dazumal*” nyilván a kasztrendszer osztotta ketté a közönséget.

Arra kell gondolni: milyen kultuszt csinálnak külföldön mindenféle római kori maradványokból. Nemhogy megőrzik őket, *még hozzájuk is hamisítanak egyet-mást*. Aztán belekerülnek az idegenforgalmi prospektusokba. Nálunk meg ott porladoznak, csuda, hogy szét nem hordták köveiket eddig is. Eleterjedt egy hamis legendárium Óbuda romantikájáról, ami egynehány biedermeier házacska kivételével — *nincs*. Mint kivénhedt, fogatlan öregasszonyok roskadoznak még itt-ott földszintes viskók, szerencsére nagy iramban folyik lebontásuk, hogy modern lakótelepeknek adjanak helyet. Ugyanakkor valóban komoly történelmi értékekről alig esik szó.

Az amfiteátrumok a Budapesti Történelmi Múzeum hatáskörébe tartoznak, amely azonban költségvetési keret híjával semmit sem tehet értük, csak némi — igen szerény — megóvási munkát tudott végeztetni. És, tudtunkkal, *egyelőre terv sincs* ezeknek a klasszikus maradványoknak a hasznosítására. Pedig igazán *nem érdektelen, hogy városunk 2000 éves emlékeivel mi történik*. Idegenforgalmi célokra való hasznosításukra gondolunk.

Ennek a cikkecskének nem lehet célja, hogy konkrét tervekkel vessen fel: mit is kellene csinálni a „polgári” amfiteátrummal. Pompás levegőjű helyen fekszik, egyik oldalán a pilisi hegyek felől, másikon a Dunáról kapja az üde „ájt”. A Miklós utcai autóbusz-végállomástól három megállónyira fekszik, a HÉV is, az országút is ott kanyarog mellette, tehát kitűnően megközelíthető. Ott kezdődik a Római-part nyaralótelepe, lám a csónakházak és strandok világa is a régi Rómára utal nevével. De jó lenne ide valami szépet tervezni ebbe a nagy körívbe, színházat, cirkuszt, sportot, játékokat, bármit, ami nagy tömegeket szórakoztathat. *Ötletpályázatot kellene kiírni*, amelynek révén szét lehetne húzni a szórakozási lehetőségeket. A szomszéd Aquincummal kapcsolatban fel lehetne építeni egy latin stílusú szórakozó és kulturális negyedet, megeleveníteni a vergiliusi világot...

És még valamit. Ebben az évben ünnepeljük Pest, Buda és Óbuda egyesülésének századik évfordulóját. De mindig csak Pestről és Budáról esik szó, szegény Óbuda háttérbe szorul ifjabb testvérei mellett. (Talán csak nem azért, mert Ő csak Ó? Legalább azt kaphatná születésnap ajándékkul, hogy tervek szönek vele kapcsolatban. Elvégre olcsó ajándék. Egy ígéret és más semmi...

Nos, a kapura szegezett rozsdás tábláról eleinte azt hittem, harapós kutyára figyelmeztet, azaz *cave canem*. Tévedtem. Kutya nincs, sőt: a kutya *sincs* a kertben. Kiálló gyökerek, por, lim-lom. Pedig lehetne itt reflektorfény is, zene, autóparkoló... Álom. Csak legalább egy lángossütő bukkanna már fel a közelében...